

PRIMA
CLASSIC

Flow

ANETE TOČA
MĀRTIŅŠ ZILBERTS

Flow

Pēteris Vasks (b. 1946)

Aria e Danza

1. Aria

5:49

2. Danza

4:32

Maija Einfelde (b. 1939)

3. Orphan's Song

4:22

Robert Schumann (1810-1856)

4. 3 Romances, Op. 94:

No. 1, Nicht schnell

3:26

Claude Debussy (1862-1918)

5. La Fille aux cheveux de lin

2:34

Maurice Ravel (1875-1937)

6. Pièce en forme de Habanera

2:53

Claude Debussy

7. Prélude à l'après-midi d'un faune

10:14

Georges Bizet (1838-1875)

8. Carmen: Act III, Entr'acte

2:38

Jules Massenet (1842–1912)

9. Thaïs: Méditation

4:50

Jānis Lūsēns (b. 1959)

10. Shadows in the River

4:44

11. Fog in the Meadow

5:13

Lolita Ritmanis (b. 1962)

Blizzard of Souls - Themes for Flute and Piano

12. Leaving Home

2:35

13. Bicycle

1:21

14. Prayer: Grant Peace to our Fallen Brothers

2:30

Total time: 57:50

Flow

ANETE TOČA (FLUTE)

MĀRTIŅŠ ZILBERTS (PIANO)

Pianist Mārtiņš Zilberts' life was tragically cut short in its prime. We collaborated on creating an album together, but sadly, Mārtiņš did not live to see the album completed. I am thankful to Mārtiņš for his deep passion for music, which was an intrinsic part of him that he generously shared with others. He was quiet, balanced, polite, and held high standards for himself. He was sensitive, responsive, and not one to speak much, but he expressed himself eloquently through his music. This is the lasting image of Mārtiņš that I will keep in my heart.

May the album *Flow* forever serve as a tribute to Mārtiņš's musical legacy, as well as the countless beautiful interpretations he brought to life during his career.
Mārtiņš, may your journey be filled with light and joy, for eternity.

With fondness and gratitude,

Anete

"Playing the flute involves constant movement - inhaling and exhaling, which eventually produces sound and music. Similar to our lives, moving along in a continuous flow, as we live out our own story. I have played and recorded a great deal of music, but the first solo recording holds significant importance for any artist. This solo recording was especially meaningful to me personally, as it was made during a very special time in my life while I was awaiting the birth of my daughter."

"I would like to express my sincere gratitude to Mārtiņš Zilberts for the journey we shared in creating "Flow." Mārtiņš is first and foremost an excellent pianist, but also a wonderful, sensitive, and responsive musician. I am proud to introduce listeners to Latvian music that I feel deeply in my heart. Especially those music lovers who will discover the works of Latvian composers for the first time. I hope that our musical journey will bring joy to the listeners!"

Anete Toča

1. - 2 . Aria e Danza

Pēteris Vasks

The piece "Aria e Danza" was composed in 1972 by Pēteris Vasks, shortly after he completed his studies in double bass at the Composition Department of the Latvian Academy of Music. The performers were Agnese Ārgale and Tālivaldis Deksnis. In 2010, at the request of the Schott publishing house, Pēteris Vasks refreshed the score, making it suitable for small concert halls as well as high-quality home music performances.

Anete Toča:

"Pēteris Vasks' music is Latvia's calling card, capturing the essence of our land. Among his compositions for flute, such as "Landscape with Birds" and Sonata, the diptych "Aria and Dance" stood out to me due to its sound structure, expression, and melodiousness. I received the score as a

gift many years ago from the composer himself."

Pēteris Vasks is one of the most famous and sought-after contemporary classical music composers. In the early stages of his career, he was Latvia's leading modernist and later became a representative of the so-called new simplicity movement. He draws inspiration from nature and folk art, carefully listening to bird songs, and firmly believes in the victory of light over darkness. His extensive list of works includes symphonies, string quartets, chamber ensembles, piano pieces, and choral music. Peteris Vasks has received multiple awards, including the Grand Music Award and the Order of the Three Stars.

3. Orphan's Song

Maija Einfelde

The composition “Orphan’s Song” for flute and piano, composed in 1985, was inspired by the Latvian folk song “Who were those who were singing?”. In this small piece, the composer’s own childhood memories are vividly portrayed, recalling the time when she had to leave her parents’ home to work as a shepherd six kilometers away. “I missed home terribly. In the evenings, I always looked in that direction. I can imagine how abandoned children feel in orphanages,” the composer shared in an interview with the newspaper “Diena”.

Anete Toča:

“The composer Maija Einfelde was my music theory teacher at the Emīls Dārziņš Music School. I greatly appreciate her musical depth, vivid colors, and texture of her compositions.

“Orphan’s Song” is one of my favorite miniatures in Latvian music for flute and piano. It is deeply profound, dramatic, and very Latvian.”

“Who are they, the ones who sang.

Without the sun in the evening?

They are orphans, subjected to a cruel master.”

Maija Einfelde is a composer with a complex creative journey. In the beginning of her career, she faced rejection and struggled to find her true voice for a long time. However, in the 1990s she gained well-deserved recognition in Latvia and internationally, with the support of the Latvian Radio Choir and conductors Sigvards Klava and Kaspars Putniņš.

Currently, she is known for her unique signature style in both short and large-scale vocal and instrumental compositions.

She has received significant music awards and has been honored with the Order of the Three Stars.

4. 3 Romances, Op. 94: No. 1, Nicht schnell

Robert Schumann

Robert Schumann's "Three Romances" for flute and piano, Op. 94, were originally composed for the oboe and piano as a Christmas gift in 1849 for his beloved wife Clara Schumann. Around 1849 and 1850, Schumann was in a relatively balanced, well-paid, and happy state, allowing him to be especially productive in terms of composition. The first public performance of the romances took place in January 1863, with Karl Reineke at the piano.

Anete Toča:

"I love the sound of the oboe in both orchestral arrangements and solo performances. As a result, mastering the oboe has become my unfulfilled dream. Schumann's Romance showcases the unique sounds of the clarinet, oboe, and flute. Of these, the oboe's interpretation resonates

with me the most, with its continuous melody that appears to flow effortlessly and is complemented by the lush piano accompaniment."

5. La Fille aux cheveux de lin

Claude Debussy

Claude Debussy devoted special attention to a girl with flaxen hair twice in his life: first, in the early 1880s, he created a love-inspired solo song that remains relatively unknown to this day. Then, in the early 20th century, he composed a renowned piano piece that was included in the first part of his "Preludes". The title of the piece was inspired by the poet Leconte de Lisle, and the girl's character symbolizes innocence and naivety typical of that era - with large eyes, cherry lips, and love reminiscent of a lark's song in the summer sun.

6. Pièce en forme de Habanera

Maurice Ravel

Maurice Ravel's "Vocalise in Habanera Form" was originally composed for a low voice and piano. It was most likely intended as a pedagogical piece so that students at the Paris Conservatory could master the secrets of contemporary vocal music. During this same period of creative activity, Ravel was also working on "Spanish Rhapsody" and the opera "The Spanish Hour," so composing afro-Cuban habanera dance songs fits well into the Spanish context.

7. Prélude à l'après-midi d'un faune

Claude Debussy

Another famous work by Claude Debussy is his "Prelude to the Afternoon of a Faun", which was composed between 1892 and 1894. This piece was inspired by Stéphane

Mallarmé's poem "Afternoon of a Faun", published in 1876.

The premiere of the prelude was a great success, with the piece even being repeated. Debussy intended for the music to convey a dreamlike quality, depicting a faun lounging in the sun at lunchtime, chasing nymphs and snakes, and merging with nature and the Universe in a fulfillment of his dreams. Some music historians consider this composition to mark the beginning of contemporary music to some extent.

Anete Toča:

"I always visit the Musée d'Orsay whenever I have the opportunity to be in Paris. In my opinion, Impressionism beautifies the world in painting and fills it with unique colors. Many masterpieces have also been created in music, inspired by visual art. This time I chose two Claude Debussy paintings for flute and piano, as well as Maurice Ravel's "Spanish Landscape."

8. Carmen: Act III, Entr'acte

Georges Bizet

It is commonly believed that Georges Bizet's opera "Carmen" was initially considered a complete failure; however, that is not entirely true. Despite receiving unfavorable reviews and causing upset among many audience members due to the unexpected realism on stage, the premiere was still performed 45 times. Bizet's masterpiece received high praise from Saint-Saëns and Tchaikovsky, and since the early 1880s, the opera has been very successful worldwide, although the composer did not live to see it.

The introduction of the third act of the opera portrays a rocky atmosphere near Seville. It is a pitch-black night with absolute desolation, slowly revealing a few smuggler figures here and there.

Anete Toča:

"A large part of my creative work is spent in the orchestra, so I wanted to include two major solo pieces entrusted to the flute by composers: Debussy's "Prelude to the Afternoon of a Faun" and the introduction of the third act of Bizet's opera "Carmen".

9. Thaïs: Méditation

Jules Massenet

Jules Massenet is best known as an opera composer - he has created more than two dozen excellent examples of this genre, of which the most famous are "Manon", "Werther", "Thaïs", "Le Cid", and "Cinderella". Massenet's work list also includes some ballets, music for a symphony orchestra, and instrumental chamber music.

The famous “Meditation” from the opera “Thaïs” with a violin solo embodies the transformation of the Egyptian courtesan Thaïs - to the pious words of Christian priest Athanaël and, who knows, somehow also influenced by their love, Thaïs is now ready to transform from a courtesan into a saint.

10. - 11. **Shadows in the River** and **Fog in the Meadow**

Jānis Lūsēns

Jānis Lūsēns:

“In recent years, I have become fascinated with improvising using my musical instruments, which has resulted in new tonal harmonies and occasional musical motifs that inspire me to create a short piece. This also occurred with these two pieces. They were first performed in the composer’s studio, and the final touches were done with the assistance of my wife, flutist Eviņa Mundeciema. Both pieces are like small

reflections of nature, reminiscent of impressionism in both painting and music.”

Anete Toca:

“Jānis Lūsēns’ music evokes the scent of midsummer in the Latvian countryside, as the morning mist fades away, the sun emerges, and the fragrance of meadows fills the air.”

Jānis Lūsēns is a renowned music composer, formerly a member and creator of the well-known band “Zodiaks”, and the mastermind behind numerous beloved songs, two operas, various rock operas, and musicals. He has been honored with prestigious music awards and has received the Order of the Three Stars

12. Blizzard of Souls - Themes for Flute and Piano

Lolita Ritmanis

Lolita Ritmanis:

"Working with such a talented, soulful musician like Anete is a great, great gift for which I am very grateful. Anete and the instrument are like one. Congratulations to Anete on the new recording."

Anete Toča:

"Meeting Lolita Ritmanis can certainly be described as fate. I had the pleasure of meeting Lolita while working on the music for the movie "Blizzard of Souls". I deeply admire Lolita's dedication, warmth, and Latvian spirit. Since then, I have had the privilege of collaborating regularly with Lolita Ritmanis. I am grateful to Lolita for the important role the flute plays in her music, as well as for creating a beautiful suite with music from the film "Blizzard of Souls", which

premiered on the album "Flow."

"The movie "Blizzard of Souls" is based on the novel of the same name written in 1935 by Aleksandrs Grīns (1895-1941). This novel is a significant work in Latvian literature.. The film, directed by Dzintars Dreibergs, is a historical war drama that reflects Grīns' experiences as a soldier in World War I and the Latvian War of Independence. The film's music was among the 15 nominees out of 136 candidates for the Academy Award in the category of "Best Original Music".

Lolita Ritmanis has composed vocal chamber music, choral music, vocal-instrumental music, symphonic, stage, and film music. She has orchestrated works by well-known composers for over a hundred films, miniseries, and television programs, as well as contributing to the closing music for the 1996 Olympic Games in Atlanta. She has received ten Emmy Award nominations and won in 2002 for her music for the series *Batman Beyond*.

Anete Toča

(F L U T E)

Anete Toča has been a musician in the flute group of the Latvian National Symphony Orchestra since 2009. From 2006 to 2016, she was the concertmaster of the flute group in the Orchestra "Rīga". As a guest artist, she has performed with the Deutsche Radio Philharmonie Saarbrücken Kaiserslautern, Philharmonic Orchestra of Gran Canaria, and The Nordic Symphony Orchestra. As a soloist, she has performed with the Latvian National Symphony Orchestra, the RIGA Professional Symphonic Band, chamber orchestra "Sinfonia Concertante", and the Vidzeme Chamber Orchestra.

She enjoys playing chamber music in various ensembles, including the NYX Trio and Quintus Anima. In 2013 and 2014, she participated in concerts with the excellent Danish woodwind quintet Carion.

Since 2016, she has served as the executive director of the State Chamber Orchestra Sinfonietta Rīga. She has also been actively involved in organizing more ambitious projects. As the director of the concert agency "La Buona Musica", she has successfully executed large-scale classical music events. Some of the most notable events

include the classical music festival "ŠALC" and the concert featuring the Leipzig Gewandhaus Orchestra and conductor Andris Nelsons at the Liepāja Concert Hall "Great Amber" (recognized with the Liepāja Culture Award).

In 2017, the concert *Der Rosenkavalier* conducted by Karel Mark Chichon was awarded the Liepāja Culture Award, as well as the Latvian Public Media Annual Award in Culture "A Kilogram of Culture" for being the most significant cultural event of the year.

In 2019, a recording of Giuseppe Verdi's opera *La Traviata* featuring the prominent Latvian soprano Marina Rebeka and other internationally renowned soloists was produced by a concert agency. The recording featured the Latvian Festival Orchestra, which was established by the concert agency and made its debut in a series of opening concerts at the Liepāja Concert Hall "Great Amber" in 2015.

The Latvian Festival Orchestra has collaborated with Marina Rebeka, Elīna Garanča, Charles Castronovo, Andreas Bauer Kanabas, Joshua Bell, Sergei Krilov, David Geringas, Karel Mark Chichon, Michael Bock, Speranza Scappucci, and other artists.

In 2020, the Latvian Festival Orchestra was nominated for the prestigious music award *Opus Klassik* (Germany) as the best orchestra of the year.

Anete Toča has obtained a master's degree in the class of professor Vilnis Strautiņš at Jāzeps Vītols Music Academy of Latvia. She studied at the Emīls Dārziņš Music School under Silva Krašauska. She has participated in masterclasses with Michael Faust, Carlo Jans, Algirdas Visgirda, Felix Renggli, Giorgio Marcossi, and Philippe Benoit.

Mārtiņš Zilberts

(P I A N O)

Mārtiņš Zilberts (1977-2024) was one of the most highly regarded pianists in Latvia and abroad —a notable *répétiteur* and accompanist. In 2018, he received the Latvian National Opera Foundation Award for outstanding performance throughout the year; he was nominated for the Grand Music Award in 2019 for outstanding work in chamber ensemble.

From 2008 until his passing, Mārtiņš Zilberts was the principal repetiteur of the Latvian National Opera. He tirelessly continued to share his knowledge as a lecturer in chamber ensemble and piano accompaniment at the Jāzeps Vītols Latvian Academy of Music.

As a soloist, Mārtiņš Zilberts has performed with the Latvian National Opera and Ballet Orchestra, as well as the chamber orchestras of Jelgava and Ventspils. He was a sought-after orchestra pianist collaborating with the Latvian National Symphony Orchestra and Sinfonietta Rīga.

He was the founder and participant of many chamber music projects – including the LNSO Piano Trio, “Breakfast for Four,” “Undertango”, and others. An integral part of Mārtiņš’ work was his regular collaboration with many internationally renowned singers, including Inga Kalna, Liene Kinča, Kristīne Opolais, Aleksandrs Antonenko, Egīls Siliņš,

Asmik Grigorian, Irene Theorin, Andreas Bauer Kanabas, and others.

Mārtiņš Zilberts studied at the Emīls Dārziņš Music School under Ilze Juriksone and graduated with honors in 2000 from Arnis Zandmanis' class at the Jāzeps Vītols Latvian Academy of Music. In 2002, he obtained a master's degree in chamber music under the guidance of Gunta Rasa.

Flow

Pēteris VASKS (1946)

Ārija un Deja

1. Ārija

5:49

2. Deja

4:32

Maija INFELDE (1939)

3. "Sērdieņu dziesma"

4:22

Roberts ŠUMANIS (1810-1856)

4. Romance no cikla "Trīs romances" Op. 94

3:26

Klods DEBISĪ (1862-1918)

5. "Meitene ar linu krāsas matiem"

2:34

Moriss RAVELS (1875-1937)

6. "Skaņdarbs habanēras formā"

2:53

Klods DEBISĪ

7. "Prelūdija fauna diendusai"

10:14

Žoržs BIZĒ (1838-1875)

8. Trešā cēliena ievads operai "Karmena"

2:38

Žils MASNĒ (1842-1912)

9. Meditācija no operas "Taīda"

4:50

Jānis LŪSĒNS (1959)

10. "Ēnu spēles upē"

4:44

11. "Migla pļavā"

5:13

Lolita RITMANIS (1962)

"Dvēseļu putenis" — tēmas flautai un klavierēm

12. "Atstājot mājas"

2:35

13. "Divritenis"

1:21

14. "Lūgšana: Dodi mieru mūsu brāļiem"

2:30

Kopējais laiks: 57:50

Flow

A N E T E T O Č A — F L A U T A
M Ā R T I Ņ Š Z I L B E R T S — K L A V I E R E S

Pianista Mārtiņa Zilberta dzīve aprāvās pilnbriedā. Mēs kopīgi strādājām pie tvarta tapšanas, bet diemžēl Mārtiņš šajā saulē nepiedzīvos tvarta piedzimšanu.

Esmu pateicīga Mārtiņam par mūzikas mīlestību, kas viņā dzīvoja un ar ko viņš nesavtīgi dalījās. Kluss, nosvērts, pieklājīgs, prasīgs pret sevi, jūtīgs, atsaucīgs, vārdos skops, bet dāsns mūzikā, kas skanēja caur viņu. Tāds Mārtiņš paliks manā atmiņā. Lai albums *Flow* vienmēr paliek kā apliecinājums Mārtiņa dzīvei mūzikā blakus neskaitāmām brīnišķīgām interpretācijām, kas tapušas viņa dzīves laikā.

Mārtiņ, lai Tev gaišs ceļš mūžībā...

Sirsnībā un pateicībā,

Anete

*Flautas spēle ir nepārtraukta kustība — ieelpa
un izelpa, kur kādā brīdī dzimst skaņa, mūzika.
Tāpat kā mūsu dzīve, kas plūst straumē, kurai mēs
sekojam, izdzīvojot savu stāstu.*

*Esmu spēlējusi un ierakstījusi daudz mūzikas,
tomēr pirmsais solo tvarts ir ārkārtīgi nozīmīgs
atskaites punkts katra mākslinieka radošajā darbā.
Tvarta ieraksts tapa man Joti īpašā laikā, kad gaidīju
savu meitiņu.*

*Ceru, ka mūsu ceļojums mūzikā nesīs klausītājam
daudz prieka!*

Anete Toča

*Sirsnīga pateicība Mārtiņam Zilbertam par kopīgo
ceļu, kurā tapa Flow. Mārtiņš visupirms ir izcils
pianists, bet arī brīnišķīgs, jūtīgs un atsaucīgs
ansambļa biedrs.*

*Esmu lepna iepazīstināt klausītājus ar latviešu
mūziku, ko jūtu dzīļi savā sirdī. Īpaši tos mūzikas
mīlotājus, kuri latviešu komponistu darbus iepazīs
pirmoreiz.*

1. - 2. “Ārija un deja”

Pēteris Vasks

Skaņdarbs *Aria e danza* komponēts 1972. gadā, Pēterim Vaskam jau pēc kontrabasa spēles studiju noslēgšanas stājoties Latvijas Mūzikas akadēmijas Kompozīcijas nodaļā — spēlēja Agnese Ārgale un Tālivaldis Deksnis.

Pēc izdevniecības Schott lūguma 2010. gadā Pēteris Vasks atsvaidzināja partitūru, kas teicami piemērota gan nelielām koncertzālēm, gan augstvērtīgai mājas muzicēšanai.

Anete Toča:

“Pētera Vaska mūzika ir Latvijas vizītkarte, viņa mūzikā ieausts mūsu zemes kods. Starp skaņdarbiem, ko Pēteris Vasks rakstījis flautai — “Ainava ar putniem”, Sonāte u. c. —, mani uzrunāja diptiha “Ārija un deja” skaņuraksts, ekspresija un melodisms. Notis pirms daudziem gadiem saņēmu kā dāvanu no paša skaņraža rokām.”

Pēteris Vasks ir viens no mūslaiku slavenākajiem un pieprasītākajiem klasiskās mūzikas komponistiem, daiļrades sākumposmā Latvijas vadošais modernists, vēlāk t. s. jaunās vienkāršības pārstāvis, impulsus ņem no dabas un tautas daiļrades, uzmanīgi klausās putnu dziesmas, tumsas un gaismas mūžīgajā pretrunā dzelžaini tic gaismas uzvarai. Darbu sarakstā simfonijas, stīgu kvarteti, kameransambļi, klavierdarbi, kormūzika. Lielās mūzikas balvas vairākkārtējs ieguvējs, Triju Zvaigžņu ordeņa komandieris.

3. “Sērdieņu dziesma”

Maija Einfelde

“Sērdieņu dziesmu” flautai un klavierēm (1985) iedvesmojusi latviešu tautasdziesma “Kas tie tādi, kas dziedāja?”. Šajā miniatūrā intensīvi iemiesotas pašas komponistes bērnības atmiņas, kad bija jāpamet vecāku māja, lai dotos ganu

darbos sešus kilometrus attālu. "Tik šausmīgi gribējās mājās. Vakaros es vienmēr ilgi skatījos uz to pusī. Varu iedomāties, kā bērnunamos jūtas pamestie bērni," teikusi komponiste intervijā laikrakstam "Diena".

Anete Toča:

"Komponiste Maija Einfelde bija mana harmonijas skolotāja Emīla Dārziņa mūzikas skolā. Es ļoti augstu vērtēju viņas mūzikas dzīlumu, spilgtās krāsas un faktūru. "Sērdieļu dziesma" ir viena no manām mīlākajām miniatūrām, kas flautai un klavierēm latviešu mūzikā tapusi. Tā ir dzīļi smeldzīga, dramatiska un ļoti latviska."

*"Kas tie tādi, kas dziedāja
Bez saulītes vakarā?
Tie ir visi bāra bērni,
Bargu kungu klausītāj."*

Maija Einfelde ir komponiste ar sarežģītu radošo gaitu. Daiļrades sākumposmā neatzīta un noliepta, ilgi savu īsto intonāciju meklējusi, 90. gados ar Latvijas Radio kora un tā diriģēntu Sigvarda Kļavas un Kaspara Putniņa atbalstu guvusi lielu un pelnītu atzinību Latvijā un arī starptautiski, momentāni atpažīstama rokraksta īpašniece, gan miniatūru, gan izvērstāku vokālu un instrumentālu opusu autore. Lielās mūzikas balvas ieguvēja, Triju Zvaigžņu ordeņa virsniece.

4. Romance no cikla "Trīs romances" Op. 94

Roberts Šūmanis

Roberta Šūmaņa "Trīs romances" flautai un klavierēm op. 94 oriģinālā komponētas obojai un klavierēm kā 1849. gada Ziemassvētku dāvana mīlotajai laulātajai draudzenei Klārai Šūmanei. Ap 1849. un 1850. gadu Šūmanis bija samērā līdzsvarots, labi atalgots un laimīgs, komponēšanas zinā

pat varētu teikt — īpaši ražīgs. Publisks romanču pirmskaņojums notika 1863. gada janvārī, pie klavierēm bija Karls Reineke.

Anete Toča:

"Mīlu obojas tembru gan orķestra faktūrā, gan solo skaņdarbos.

Tā nu ir sanācis, ka obojas spēles apgūšana ir palicis mans sapnis.

Roberta Šūmaņa Romance skan klarnetes, obojas, flautas tembros.

Man vistuvākais skanējums — obojas interpretācijā ar bezgalīgo melodiju, kas izskan vienā elpā, un bagāto klavieru faktūru."

5. "Meitene ar linu krāsas matiem"

Klods Debisī

Meitenei ar linu krāsas matiem Klods Debisī pievērsies divkārt: 1880. gadu pirmajā pusē top mīlas iedvesmota solodziesma, kuru gandrīz neviens nav dzirdējis, savukārt 20. gadsimta sākumā rodas slavenā klavierminiatūra, kas

iekļauta "Prelūdiju" I burtnīcā. Nosaukums pieder dzejniekam Lekontam de Lilam, un šis meitenes tēls ir laikmetam raksturīgs nevainības un naivitātes simbols — lielas acis, ķiršu lūpas un mīla vasaras saulē kā cīruļa dziesma.

6. "Skaņdarbs habanēras formā"

Moriss Ravels

Morisa Ravela "Vokalīze habanēras formā" oriģinālā komponēta zemai balsij un klavierēm. Tas, visticamāk, bijis pedagoģiskiem nolūkiem paredzēts opuss — lai Parīzes konservatorijas studenti apgūtu laikmetīgas vokālās mūzikas noslēpumus. Šajā pašā daiļrades periodā Ravels strādāja pie "Spāņu rapsodijas" un operas "Spāņu stunda", tā ka afrokubiskās dejdziesmas habanēras (jeb Havannas, spāniški – *La Habana, dejas*) sacerēšana labi iederas spāniskajā kontekstā.

7. “Prelūdija fauna diendusai”

Klods Debisī

Kloda Debisī “Prelūdija fauna diendusai” komponēta 1892.–

1894. gadā, iedvesmojoties no Stefana Malarmē (1842–1898) poēmas “Fauna diendusa” (publ. 1876). Pirmatskaņojuma panākumi bija grandiozi — prelūdija bija jāatkārto. Saskaņā ar autora doto norādījumu šajā mūzikā nav nekā aprakstoša, tikai sapnis: fauns, rimies karstajā pusdienas saulē trenkāt nimfas un najādas, ļaujas sapņa piepildījumam un saplūsmei ar dabu un Visumu. Daļa mūzikas vēsturnieku uzskata, ka ar šo skaņdarbu zināmā mērā sākas laikmetīgās mūzikas ēra.

Anete Toča:

“Musée d’Orsay apmeklēju vienmēr, kad ir iespēja būt Parīzē. Manuprāt, impresionisms glezniecībā izdaijo pasauli un piepilda to ar vienreizējām krāsām. Arī mūzikā tapuši daudzi šedevru, iedvesmojoties no vizuālās mākslas.

Šoreiz izvēlējos divas Kloda Debisī gleznas pārlikumā flautai un klavierēm, kā arī Morisa Ravela Spānijas ainavu.”

8. Trešā cēliena ievads operai “Karmena”

Žorzs Bizē

Pieņemts uzskatīt, ka Žorža Bizē opera “Karmena” sākotnēji pilnīgi izgāzās, tomēr tas nav gluži tiesa, jo, par spīti preses nelabvēlīgumam un daudzu skatītāju sašutumam par šāda līdz tam neredzēta reālisma parādīšanos uz operskatuves, pirmiestudējumu parādīja 45 reizes. Bizē šedevru vieni no pirmajiem augstu novērtēja Sensānss un Čaikovskis, un kopš 1880. gadu sākuma šī opera gūst milzu panākumus visā pasaulē, tiesa, komponists to nepiedzīvoja.

Operas trešā cēliena ievads rāda gaisotni klintājos netālu no Seviljas. Ir piķa melna nakts un absolūta pamestība, vien pamazām šur tur sāk rēgoties pa kādam kontrabandista tēlam.

Anete Toča:

"Liela daļa mana radošā darba aizrit orķestrī, tādēļ vēlējos iekļaut divus lielus solo numurus, kurus komponisti uzticējuši flautai: Debisī "Prelūdiju fauna diendusai" un Bizē operas "Karmena" trešā cēliena ievadu."

9. Meditācija no operas "Taīda"

Žils Masnē

Francūzis Žils Masnē vislabāk pazīstams kā operu komponists — viņš radījis vairāk nekā divus desmitus šī žanra izcīlu paraugu, no kuriem slavenākie būs "Manona", "Verters", "Taīda", "Sids", "Pelnrušķīte". Masnē darbu sarakstā ir arī daži baleti, mūzika simfoniskam orķestrim un instrumentālā kamermūzika.

Slavenā "Meditācija" no operas "Taīda" ar vijoles solo iemieso skaņās Ēģiptes hetēras Taīdas metamorfozi — kristiešu

priestera Atanaēla viedo vārdu un, kas zina, kaut kādā mērā arī viņu abu mīlestības iespaidā Taīda nu ir gatava no kurtizānes pārtapt par svēto.

10. - 11. "Ēnu spēles upē" un "Migla plavā"

Jānis Lūsēns

Jānis Lūsēns:

"Tā kā pēdējos gados esmu aizrāvies ar improvizāciju, izmantojot savus mūzikas instrumentus, rodas jaunas tembrālās saskaņas un ik pa brīdim atnāk kāds muzikāls motīvs, kurš mudina no tā izveidot kādu miniatūru. Tā notika arī ar šiem diviem skaņdarbiem. Savu pirmskāņojumu tie piedzīvoja komponista darbistabā, un pēdējās korekcijas palīdzēja veikt mana dzīvesbiedre flautiste Evija Mundeciema. Abi skaņdarbi ir kā nelieli dabas norišu vērojumi, atceroties impresionistus gan glezniecībā, gan mūzikā."

Anete Toča:

“Jāņa Lūsēna mūzika smaržo pēc vasaras vidus Latvijas laukos, kad rīta migla lēnām izklīst, aust saule un gaisā virmo plavas smarža.”

Jānis Lūsēns ir galvenokārt populārās mūzikas autors, savulaik populārās grupas “Zodiaks” izveidotājs, daudzu tautā iemīlotu hitu autors, komponējis divas operas, vairākas rokoperas un mūziklus. Lielās mūzikas balvas ieguvējs, Triju Zvaigžņu ordeņa virsnieks.

12. “Dvēseļu putenis” — tēmas flautai un klavierēm

Lolita Ritmanis

Lolita Ritmanis:

“Sadarboties ar tik talantīgu, dvēselisku mūziķi kā Aneti, ir liela, liela dāvana, par kuru esmu ļoti pateicīga. Anete un instruments ir kā viens. Apsveicu Aneti ar jauno ierakstu.”

Anete Toča:

“Iepazīšanos ar Lolitu varu pilnīgi noteikti saukt par likteni.

Lepazināmies, ierakstot mūziku filmai “Dvēseļu putenis”.

Apbrīnoju Lolitas darbaspējas, sirsnīgumu un latviskumu.

Kopš tā laika sadarbība ar Lolitu Ritmanis ir turpinājusies regulāri. Pateicos Lolitai, ka flauta viņas mūzikā tiek lutināta ar nozīmīgu lomu un ka viņa izveidoja šo nelielo svītu ar filmas “Dvēseļu putenis” mūziku. Svītas pirmskaņojums ir tvartā Flow.”

Filmas “Dvēseļu putenis” (režisors Dzintars Dreibergs)

pamatā ir viens no hrestomātiskākajiem darbiem latviešu

literatūrā — tāda paša nosaukuma romāns (1935), kura

autors ir Aleksandrs Grīns (1895–1941). Šī ir vēsturiska

kara drāma, ko sarakstījis kāds, kurš pats bijis karotājs

Pirmā pasaules kara un Latvijas Neatkarības kara laikā.

Filmas mūzika starp 136 kandidātiem tika iekļauta 15

kandidātu sarakstā, no kuriem tika izvēlēti nominanti 93.

Kinoakadēmijas balvai kategorijā “Labākā oriģinālmūzika”.

Lolita Ritmanis komponējusi vokālo kamermūziku, kormūziku, vokālinstrumentālo mūziku, simfonisko, skatuves un filmu mūziku. Orķestrējusi pazīstamu komponistu darbus vairāk nekā simt filmām, minisērijām un televīzijas programmām, kā arī daļu no noslēguma mūzikas olimpiskajās spēlēs Atlantā 1996. gadā. Desmitreiz nominēta *Emmy* balvai un ieguva to 2002. gadā par mūziku seriālam *Batman Beyond*.

Anete Toča

(F L A U T A)

Anete TOČA ir pieredzējusi un pieprasīta flautiste, mūzikas pasākumu producente, administratore. Starptautisku konkursu laureāte Latvijā un ārvalstīs. Daudzus gadus strādājusi pedagoģisko darbu Pāvula Jurjāna mūzikas skolā un Emīla Dārziņa mūzikas vidusskolā.

Anete Toča kopš 2009. gada ir Latvijas Nacionālā simfoniskā orķestra flautu grupas mūziķe. No 2006. līdz 2016. gadam bijusi flautu grupas koncertmeistare Orķestrī "Rīga". Kā viesmāksliniece spēlējusi Deutsche Radio Philharmonie Saarbrücken Kaiserslautern, Grakanārijas filharmoniskajā orķestrī un *The Nordic Symphony Orchestra*.

Kā soliste uzstājusies ar Latvijas Nacionālo simfonisko orķestri, Orķestri "Rīga", *Sinfonia concertante*, Vidzemes kamerorķestri.
Labprāt spēlē kamermūziku dažādos sastāvos, toskait NYX Trio un Quintus anima. 2013. un 2014. gadā piedalījās Dānijas lieliskā pūšaminstrumentu kvinteta Carion koncertos.

No 2016. gada — Valsts kamerorķestra *Sinfonietta Rīga* izpilddirektore. Pievērsusies arī organizatoriski ambiciozākiem projektiem. Koncertaģentūras "Laba mūzika" vadītājas amatā īstenojusi liela mēroga klasiskās mūzikas notikumus. Starp nozīmīgākajām norisēm minams klasiskās

mūzikas festivāls "ŠALC" un Leipcigas *Gewandhaus* orķestra un diriģenta Andra Nelsona koncerts Liepājas koncertzālē "Lielais dzintars" (ieguvis Liepājas Kultūras balvu).

2017. gadā koncerts "Rožu kavalieris" diriģenta Karela Marka Šišona vadībā ieguva Liepājas kultūras balvu, kā arī Latvijas sabiedrisko mediju gada balvu "Kilograms kultūras" kā gada nozīmīgākais kultūras notikums.

2019. gadā koncertaģentūras paspārnē norisinājās Džuzepes Verdi operas "Traviata" ieraksts ar izcilo latviešu soprānu Marinu Rebeku un citiem starptautiski atzītiem solistiem. Tvara ieskaņošanā piedalījās koncertaģentūras iniciētais Latvijas Festivāla orķestris, kas 2015. gadā pieteica sevi Liepājas koncertzāles "Lielais dzintars" atklāšanas koncertu sērijā.

Latvijas Festivāla orķestris uzstājies ar Marinu Rebeku, Elīnu Garanču, Čārlzu Kastronovo, Andreasu Baueru-Kanabasu, Džošuu Bellu, Sergeju Krilovu, Dāvidu Gēringu, Karelū Marku Šišonu, Mihaelu Balki, Sperancu Skapuči u. c.

2020. gadā Latvijas Festivāla orķestris nominēts kā gada labākais orķestris prestižajai mūzikas balvai *Opus Klassik* (Vācija).

Anete Toča ieguvusi maģistra grādu JVLMA profesora Viljna Strautiņa klasē. Emīla Dārziņa mūzikas vidusskolā mācījusies pie Silvas Krašauskas. Piedalījusies meistarklasēs pie Mihaela Fausta, Karlo Jansa, Alģirda Vizgirda, Fēliksa Rengli, Džordžo Markosi, Filipa Benuā.

Mārtiņš Zilberts

'(K L A V I E R E S)

Mārtiņš ZILBERTS (1977—2024) bija viens no Latvijas un citzemju mūziķu augstāk vērtētajiem pianistiem — ievērojams koncertmeistars un repetitors. 2018. gadā saņēmis Latvijas Nacionālās operas fonda balvu par izcilu sniegumu gada garumā; nominēts Lielajai mūzikas balvai 2019 par izcilu darbu kameransambļī.

No 2008. gada līdz aiziešanai mūžībā Mārtiņš Zilberts bija Latvijas Nacionālās operas galvenais solistu koncertmeistars. Viņš nenogurstoši turpināja daļīties ar zināšanām, būdams kameransambļa un klavierpavadījuma katedras docents Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijā.

Kā solists Mārtiņš Zilberts vairākkārt uzstājies ar Latvijas Nacionālās Operas un baleta orķestri, Jelgavas un Ventspils kamerorķestriem. Bijā pieprasīts orķestra pianists sadarbībā ar Latvijas Nacionālo simfonisko orķestri un *Sinfonietta Rīga*.

Daudzu patstāvīgu kamermūzikas projektu dibinātājs un daļbnieks — te nosauksim LNSO klaviertrio, "Brokastis četratā", *Undertango* u. c.

Neatņemama Mārtiņa darbības joma bija regulāra sadarbība ar daudziem pasaulē atzītiem dziedātājiem, viņu vidū Inga Kalna, Liene Kinča, Kristīne Opolais, Aleksandrs Antonenko,

Egīls Siliņš, Asmika Grigorjana, Irēne Teorina, Andreass
Bauers-Kanabass u. c.

Mārtiņš Zilberts mācījās Emīla Dārziņa mūzikas vidusskolā pie Ilzes Juriksones, ar izcilību 2000. gadā absolvēja Arņa Zandmaņa klasi JVLMA un maģistra grādu 2002. gadā ieguva kameransambļa specialitātē, absolvējot Guntas Rasas klasi.

Credits

Executive producer: Edgardo Vertanessian

Produced by Anete Toča

Recorded at the Latvian Radio Studio 1, in June 2023

Recording by Gustavs Ērenpreiss

Editing by Varis Kurmiņš

Mixing and mastering by Edgardo Vertanessian

Photos by Tatyana Vlasova

Cover design by Andrew Vlasov

Latvian texts by Orests Silabriedis

Translation by Tatjana Ostrovska

Booklet design by Romina Pacor

Catalog **PRIMA035**

© & ® 2025 Prima Classic.

All trademarks and logos are protected. All rights reserved.

Available in Hi-Res Audio (96/24), Apple Digital Masters, Amazon Ultimate HD, and Dolby ATMOS